

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

12. Dies Octob. Non refert quàm multos, sed quàm bonos habeas libros?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

tibi provideas; memento Divinæ Justitiæ, ut timeas; memento Divinæ Bonitatis, ut gratias agas: sed super omnia memento, quod erit post omnia, extremi Judicii. Aurem vellicat Poëta:

Judicis in lite, est vox per brevis, Ite, Venite.

12. DIES OCTOB.

Non refert quàm multos, sed quàm bonos habes libros? *Seneca Epist. 49. ad su.*

Lectio li- I.
brorum.

Petrus Cardinalis Aldebrandinus rogatus, quænam esset optima sapientiæ schola? Respondit; Memoria. Hæc porrò ut habeat copiosam illustrium rerum in suo promptuario supellectilem, opus est assiduâ selectissimorum librorum lectione. In qua tamen, quod monet tessera, illud observandum, ut non tam habeas, quos evolvas multos quàm bonos libros. Fuit hoc utilissimum Petri Blesensis, quod Regi Anglorum Henrico II. suggestit consilium. (a) Scitis quod totius prudentiæ compendium in literis continetur. *Si resp. regenda est, si praelia committenda, si castra metanda, si machina erigenda, si renovandi aggeres, si propugnacula facienda! denique si quies libertatis, si Justitiæ cultus, si reverentia legum, si finitimarum gentium amicitia sunt facienda; libri hæc omnia erudiunt ad perfectum.* Placet oculis conspicuas proponam amplissimas quæ in libris latent divitias, & thesauros? Si quid apud veteres, recenteq; Scriptores subtiliter dictum, quid sententiosè prolatum, symbolis & apologis involutum, si quid ab oraculis responsum, à Principibus edictum,

(a) *Epist. 47. ad Henric.*

dictum, à plebe scitum, à legum latoribus statutum, à sapientibus pronuntiatum, à sacrorum procuratoribus sancitum, illa omnia in unum congesta cumulum. Libri suis lectoribus obijciunt. Quisquamne unquam miles, vel Imperator, partâ victoriâ, tot reperit prædas, quot lector in libris gazas?

II. Multos allicit curiositas, plurimos voluptas, ad videnda castra, depositas jam ad conflictum acies, naufragorum tabulas, theatralia spectacula: has omnes voluptates legendo potes assequi. Potestne fingi aliquid delectabilius, quàm sedentem in Bibliotheca, & immotum, universum orbem nihilominus peragrate, quidquid est usquam præclarum, & excellens metiri, oculis inspicere, replicare omnium retrò sæculorum memoriam, Regnorum ortus, progressiones, inclinationesque tanquam è specula contemplari? Videre naufragia sine metu; spectare bella, sine periculo; rimari terræ viscera, sine fatigatione; Principum ædes ingredi, sine repulsa; subire Templorum sacraria, sine sacrilegio: interesse sapientum consiliis: è Stoa transire in Academiam, ex Academia in Lyceum? Zenone, Socrate, Platone, Aristotele, Epicuro, Seneca, Theophrasto, uti familiarissimè, eosque sibi habere non modò familiares, sed quasi contubernales: ut nemini horum tecum colloqui non vacet, cùm volueris; nemo venientem ad se, non doctiorem, beatiorumque dimittat: nemo quenquam vacuis à se manibus abire patiatur. Quid enim aliud illi, si tecum loquerentur, dicerent, quam olim scripserunt? quam quæ suggesserunt in suis libris? quid aliud tibi commendarent, quàm illa quæ scriptis, cùm viverent commendarunt?

III. Par-

III. Parvane hæc tibi videtur delectatio? materiam poscis? Quid jucundius, quam circumfusum libris deliberare, quidquid est in Grammaticis accuratum, in Epicis amœnum, in Tragœdia luguberrimum, in comœdiis festivum, in lyricis excultum, in Satyra falsum, in epigrammate acutum, in fabula ingeniosum, in panegyri elegans, in Historia varium, in Philosophia reconditum, in Medicina necessarium, in Juris scientia utile, in Mathematicis curiosum, in Theologia Divinum. Nec his contentum voluptatibus, ebibere plenis faucibus, & perfundi toto pectore, D. Ambrosii ambrosia, Bernardi nardo, succo Hieronymi, medullâ Tertulliani, Eucherii melle, Augustini acidulâ suavitate, Chryostomi aureis imbribus, Cypriani, Basilii, Gregorii, & aliorum Ecclesiæ Procerum delitiis? Debet profectò magna esse in libris voluptas, ubi tanta fuit in plurimis legendi cupiditas. Romani quidem ita constantes fuerunt, ut cum illis crura secarentur, aut ferrum in varias corporis partes desæviret, librum legerint, ne temporis jacturam viderentur tunc facere: putasseque nihil eis negotii cum Chirurgo esse. Ita legendi voluptate, doloris acerbiter temperabant. Magna profectò jucunditas, quæ ita tollit doloris sensum, ut sensu carere, qui patitur, videatur. Ferdinandus II. nulli virtute secundus, tot districtus negotiis, utpotè cui uni totius Imperii, tot bellorum undique fluctibus agitati moles incumberebat, qui perpetuò velut è specula custos, omnibus impendentibus periculis debebat perspicere, qui gubernator in puppi, inter tot turbulentas tempestates indefessâ manu clavum Germaniæ tenebat, is tamen inter tot occupationes sex justos

Octob.

justos Su
practia
vit, pra
malle v
ergò fu
hoc tibi

Libro.

Histori

pien

cou

cobu

Historia

ultras,

illa p

voluta

nobis

omnia

pè op

semp

gotio

confu

peric

appo

tio, a

seu c

Hæ

dum

gari

var

justos

Octob.

Tessera.

813

Octob.

justos Surii tomos , quibus omnium sanctorum res
præclare gestas fusissimè complexus est, sexies evol-
vit , præter alios complures libros ; dicebatque se
male vivendi , quàm legendi facultate carere. Tibi
ergò fuerim auctor , ut multos evolvas Auctores , &
hoc tibi sit cordi.

Libros scruteris, quamvis opulentus haberis.

13. DIES OCTOBRIS.

Historia est conglobata quædam , & coacervata Sa-
pientia ; Hominumque multorum mens in unum
conglobata. S. Gregorius Nazianz. Epist. ad Ni-
cobul.

Historiarum I.
utilitas.

Non satis ad utilitatem refe-
rendum , ut legas , neces-
se est legendo seligas. Inter
illa præferenda est omnibus assidua historiarum
volutatio, Causam accipias ex S. Gregorio , qui
nobis hodiernæ est auctor Tessera. Quid inter
omnia quæ cadunt sub votum hominis , fingi pro-
pè oprabilius potest , quàm in omni rerum eventu,
semper fortunato gaudere successu ? in quovis ne-
gotio , vel sibi cum laude , vel alteri cum fructu
consulere ? posse se, vel alios præsentissimo eripere
periculo ; posse ad quævis quæ proponuntur dubia ,
appositè, prudenterque respondere, posse levi nego-
tio, aliorum refellere dicta ? denique seu quid agat,
seu quid dicat , audiatur cum plausu, fiat cum fructu.
Hæc omnia nanciscerisvolvendo historias. Quia
dum legendo per varios libros , oculis & animo va-
garis , potes inde velut in unum cumulum coacer-
vare omnium ætatum , ac hominum doctissima
respon-